

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

P R I R U Č N I K
ZA PRIMJENU PROGRAMA
ZA CJELOVITI RAZVOJ DJETETA

AktivirAJMO

Nositelj: ISKRA

Partneri na projektu:

Autori: Srđan Ferenčak, mag. phil.
Nikolina Kovač, mag.paed.
Karla Kuzmanović, mag.paed.
Ivana Pavleković, mag.prim.educ.
Tihana Zdravković, mag.ars.sacra.

Priprema i grafički dizajn: Udruga Breza

Korektura: Nikolina Kovač

Voditelj Programa: Nikolina Kovač

Koordinator Programa: Karla Kuzmanović

Voditelji aktivnosti: Tihana Zdravković
Ivana Pavleković
Karla Kuzmanović
Nikolina Kovač

* Projekt „aktivirAJMO” je podržan kroz Fond za aktivno građanstvo, sredstvima Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova. The Let’s activate project benefits from a grant under the Active Citizens Fund from Iceland, Liechtenstein and Norway, through the EEA Grants.

** Izrada i objava ove publikacije omogućena je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost udruge ISKRA waldorfska inicijativa i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

SADRŽAJ:

O NAMA	4
O WALDORFSKOJ PEDAGOGIJI	4
O PROJEKTU „AKTIVIRAJMO“	5
SVRHA PRIRUČNIKA	7
PLANOVI I PROGRAMI	8
1. VILINSKI VRT (3 - 6 GODINA)	8
AKTIVNOSTI PO MJESECIMA U GODINI:	9
RUJAN	9
JESEN (LISTOPAD)	10
STUDENI	12
PROSINAC	13
SIJEČANJ	14
VELJAČA	15
PROLJEĆE	16
SVIBANJ	17
LIPANJ	18
2. MALA ŠKOLA (PREDŠKOLA, 6-7 GODINA)	19
AKTIVNOSTI ZA DJECU	20
RITAM AKTIVNOSTI	24
GODIŠNJI RITAM	25
PRIMJERI AKTIVNOSTI:	26
TEMA: JESEN	27
TEMA: MARTINJE	28
TEMA: SV. NIKOLA, BOŽIĆ	29
TEMA: PROLJEĆE/LJETO	30
3. RADIONICE ZA DJECU OSNOVNOŠKOLSKE DOBI “ŠARENI VRT”	32
TEMA: JESEN	33
TEMA: ZIMA, SV. NIKOLA, BOŽIĆ	34
TEMA: ZIMA	35
TEMA: MASKENBAL / STARI ZANATI	36
TEMA: PROLJEĆE	37
TEMA: LJETO	38
TEMA: IVANJE	39
FESTIVAL OBITELJSKE IGRE	40
ZAHVALA	41
KONTAKT	41

O NAMA

Želimo omogućiti djeci i mladima ne samo kvalitetnije obrazovanje, već i zdrav i cjelovit razvoj te otkrivanje vlastitih talenata i sposobnosti, kako bi se mogli s punim potencijalom ostvariti u zajednici. Udruga ISKRA waldorfska inicijativa osnovana je iz potrebe djelovanja za opće dobro i to prvenstveno kroz odgojno-obrazovnu djelatnost, putem međunarodno priznatog pristupa waldorfske pedagogije. Udrugu čine roditelji, učitelji, profesori, odgojitelji, umjetnici, studenti, volonteri te mnogi drugi entuzijasti. Ono što nas ujedinjuje jest zajednička težnja za promjenom društvene stvarnosti na bolje. Udruga ISKRA waldorfska inicijativa je pokretač obrta za čuvanje djece po principima waldorfske pedagogije „Iskrica” i osnivač Waldorfske škole u Osijeku.

O WALDORFSKOJ PEDAGOGIJI

Pedagogija kreativnosti i inovacije:

Waldorfska metodika je obogaćena umjetničkim izražajem jer je ekspresija od izuzetne važnosti za zdravlje pojedinca. Ujedno, dijete se uči djelovati stvaralački i inovativno, što je najvažnija pretpostavka poduzetničkog djelovanja.

Pedagogija održivog razvoja:

Djeca se uče prirodnom i održivom pristupu u djelovanju, tako npr. proizvode organsku hranu, izrađuju uporabne i odjevne predmete, usvajaju zanatske vještine itd. No najvažnije od svega, uče se procesu stvaranja i zadobivanju volje za završavanje tog procesa.

Pedagogija zdravlja:

Waldorfska pedagogija pristupa djetetu cjelovito, tako da se dijete razvija intelektualno, emocionalno i voljno. Također, pravovremeno se odgovara na djetetove razvojne potrebe i time se potiče njegovo zdravlje i razvoj.

Pedagogija samostalnosti i slobode mišljenja:

Waldorfski način obrazovanja djecu potiče na samostalni rad, istraživanje i razmišljanje. Njeguje se entuzijazam u učenju, kako bi dijete održalo prirodnu znatiželju, tj. želju za znanjem i učenjem, što je pretpostavka za cjeloživotno obrazovanje.

Pedagogija razumijevanja i tolerancije:

Unutar waldorfskog kurikulumu zastupljen je snažan multikulturalni humanistički aspekt. Djeca tako uče korijene vlastite kulture, a potom se upoznaju i s drugim tradicijama svijeta putem bajki, basni, priča, legendi itd. Na taj način izrastaju obogaćeni poštovanjem prema svakoj tradiciji, ali i mudrošću.

O PROJEKTU “AktivirAJMO”

Nositelj projekta: ISKRA waldorfska inicijativa

Partneri na projektu:

- Udruga „Breza“
- Osnovna škola Blage Zadre Vukovar
- Dječji vrtić Vukovar 1

Ukupna vrijednost projekta: 29.982,87€

Projekt je sufinanciran sredstvima: Fond za aktivno građanstvo u Hrvatskoj

Razdoblje provedbe projekta: 1. rujan 2022. – 30. studeni 2023.

Opći cilj projekta: Uspostaviti sustavnu i kontinuiranu podršku djeci, roditeljima i odgojno – obrazovnim djelatnicima u svrhu prevencije socijalne isključenosti putem suvremenih pedagoških pristupa te na taj način ojačati vještine za aktivno sudjelovanje ranjivih skupina djece, njihovih roditelja i odgojno – obrazovnih djelatnika u demokratskoj kulturi i životu zajednice (vrtićke, školske, obiteljske, lokalne).

Ciljane skupine korisnika: djeca vrtićke, predškolske i osnovnoškolske dobi, odgojno – obrazovni djelatnici, roditelji, zaposlenici OCD-a nositelja i partnera

Aktivnosti:

1. „Aktivni vrtić” :

- 10 preventivno – terapijskih radionica za djecu uzrasta 3 - 6 godina
- 10 radionica preventivno – terapijskog programa za razvoj grafomotorike namijenjen djeci šestogodišnjacima kao dodatna priprema za polazak u školu

2. „Aktivna škola” :

- 5 umjetničkih radionica po elementima waldorfske, doživljajne i relacijske pedagogije za djecu niže osnovnoškolske dobi
- 5 interaktivnih radionica na temu ljudskih prava i građanskog odgoja za djecu više osnovnoškolske dobi

3. „Aktivni roditelji“:

- 4 interaktivna predavanja (svako predavanje trajanja 1 sat i 30 minuta) čija tematika je dijalog između roditelja i djece, kako roditelj može pomoći djetetu u savladavanju izazova, kako ojačati roditeljske kompetencije te kako doprinijeti djelovanju u multikulturalnoj sredini

4. „Aktivni odgojno-obrazovni djelatnici“:

interaktivna predavanja i radionice podijeljeni u 2 modula: jedan modul za odgojitelje i jedan za učitelje

5. „Obiteljske igre“:

- 2 festivala u lipnju i rujnu namijenjeni djeci, mladima, roditeljima, obiteljima, odgojno - obrazovnim djelatnicima te svim zainteresiranim građanima

6. „Aktivni OCD-i“:

Jačanje kapaciteta OCD-a Korisnika i Partnera bit će provedeno kroz 3 modula:

- IKT edukacije za OCD-e
- trening za javni nastup
- priručnik za multiplikaciju

SVRHA PRIRUČNIKA

Svrha ovog priručnika je dati osnove za primjenu sadržajnih i metodičkih alata, koji potiču cjeloviti razvoj djeteta, a svoju inspiraciju imaju u waldorfskoj pedagogiji.

Priručnik je namijenjen svima koji žele radionički i kontinuirano provoditi sadržaje i metode, bilo s većom skupinom djece ili u vlastitom obiteljskom okruženju.

Priručnik je podijeljen na 3 cjeline prema dobnim skupinama:

3-6 godina - Vilinski vrt

6-7 godina - Mala škola

7-10 godina - Šareni vrt

Nakon toga je svaka od dobnih skupina podijeljena prema mjesecima za izvedbu. Godišnji ritam služi kao inspiracija za sadržaje. Vrlo je povoljno za djetetov razvoj pratiti taj ritam, jer to omogućuje djetetu predvidljivost, sigurnost i daje osjećaj smislenosti u hodu kroz godinu.

Završni dio priručnika opisuje festival Obiteljske igre, koji ima smisao izlaska u zajednicu i poticanja participacije građana i obitelji s djecom mlađe dobi (3 - 10) u kulturnom životu. Obiteljske igre prate blagdane koji su vezani uz godišnja doba i kao takve su univerzalne, jer se obilježavaju u svakoj kulturi.

PLANOVI I PROGRAMI

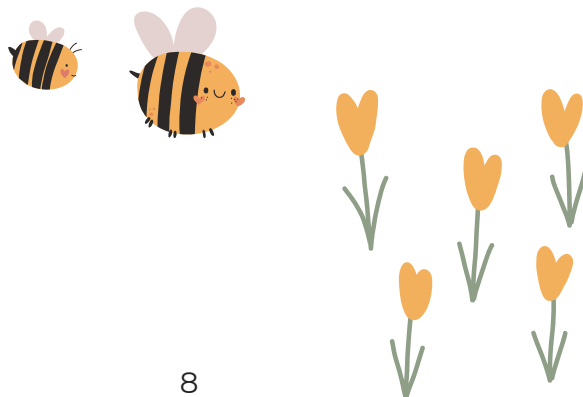
1. VILINSKI VRT (3 - 6 godina)

Vilinski vrt sadrži:

- program za cjeloviti razvoj djeteta (srce-glava-ruke)
- toplu i inspirirajuću okolinu
- zdravu i cjelovitu užinu
- igračke od prirodnih materijala
- boravak na otvorenom
- blagu atmosferu u kojoj se izmjenjuju slobodna igra i vođene aktivnosti (umjetničke, ručni rad, pripovijedanje, prstovne igre, gestovno kolo...)

Sadržaj programa u jednakoj mjeri potiče fizički pokret i stvaralaštvo kroz slobodnu igru kao i njegovanje mašte i kreativnosti u blagoj atmosferi. Aktivnosti i materijali su osmišljeni tako da poštuju individualne potrebe svakog djeteta, potiču socijalnu interakciju, izazivaju divljenje, poštovanje prema svijetu i jednih prema drugima.

Kroz aktivnu suradnju s roditeljima stvara se toplo okruženje u kojemu djeca mogu uživati u najvećoj blagodati djetinjstva - igri.

AKTIVNOSTI PO MJESECIMA U GODINI:

RUJAN

Ciljevi:

- poticati kod djece znatiželju i istraživačko ponašanje
- poticati aktivnosti kojima će dijete integrirati vizualno, senzorno i motoričko područje

Ishodi:

- sposobnost preuzimanja inicijative za kreativno djelovanje
- razvoj grube i fine motorike, osjećaja za lijepo kroz priču, umjetnički rad i sviranje instrumenata
- spremnost na komunikaciju i suradnju s drugima u skupini i voditeljicom

AKTIVNOSTI

Prstovne igre

- „Tiho je more kad nema bure,
Tihi su koraci kada ne žure.
Tiha je kiša kada ne pljušti,
tiho je lišće kada ne šušti.
Al najtiša uvijek, prava je milina
Uvijek je, naravno, sama tišina.“

Gestovna kola/pokretne recitacije

- Gestovno kolo „Jesenja priča“

Priča

- „Jesenska priča o cvrčku“

Glazbene i ritmičke aktivnosti

- „Tiho, tiho pada list za listom žut“

Likovne i umjetničke aktivnosti

- Otisci lišća (temperom se premaže list i stavi se otisak na papir)
- Izrada šumskih patuljaka (češer i drveni krug)

Spoznajno - istraživačke aktivnosti

- Opijati različite teksture materijala za rad (drvo, češeri, kesteni).

Izrijek

- „Čista kao najčistije zlato,
Čvrsta kao kamen i stijena,
Jasna poput kristala,
Nek' duša je moja sjajna“

MATERIJAL ZA RAD

Lišće, tempere, kistovi, češeri, kesteni, drveni krugovi, zaštita za stolove

UŽINA

Bio puding

JESEN (LISTOPAD)

Ciljevi:

- homogenizacija skupine
- navikavanje na ritam radionice i izmjenu aktivnosti
- uputiti djecu na upoznavanje prostora i materijala
- poticati spremnost na zajedničke aktivnosti i igru
- poticati samostalnost
- povezivanje aktivnosti s temom jeseni

Ishodi:

- adaptacija i osjećaj ugone prilikom boravka u prostoru
- socijalizacija
- razvoj maštovitosti i kreativnosti kroz igru
- usvojene radne i životno-praktične navike (odijevanje, obuvanje, pospremanje igračkaka i stola, pranje ruku)

AKTIVNOSTI

Prstovne igre

- **Lov na lavove**

„Mi idemo, mi idemo, mi idemo loviti lavove
Gledam lijevo, gledam desno, gledam ispred sebe i što vidim?
(šumu/jezero/močvaru/vatru/špilju)
Ne možemo ispod nje/ga, ne možemo preko nje/ga,
ne možemo okolo, moramo po sredini.
I idemo (klik-klak/pljus,pljus/spljiš,spljaš).
I gotovo.
Mi idemo, mi idemo...“

Gestovna kola/pokretne recitacije

- **„Jesenja priča“ – Natali Šarić**

„Tiho nam stižu jesenji dani
A tek kad netko spomene voće...
Slažu pozdrav po svakoj grani.
S jeseni može ga dobiti tko hoće.
Sada se priče pričaju tiše
Trešanja nema, jabuka zato,
Da bi se čuli šapati kiše.
Uz kruške i grožđe...
vrijede k' o zlato.
Djeca se love po lišću mokrom
Ljudi i djeca sad vrijedno rade,
Puno tog blaga otječe rijekom.
Staklenke pune, voćem se slade.
Svaki k' o mornar kreće na put
Skuplja se ogrjev, uz vatru sjedi
Narančast, crven, zelen il' žut.
Jesenja priča sada nam slijedi.“

Pripovijedanje	<ul style="list-style-type: none"> • „Dječak i šareni leptirić“
Izrijek	<ul style="list-style-type: none"> • „Čista kao najčistije zlato, Čvrsta kao kamen i stijena, Jasna poput kristala, Nek´ duša je moja sjajna“
Motoričke aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Slobodna igra • Držanje ravnoteže • Razvoj grube motorike kroz aktivnosti
Glazbene i ritmičke aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Glazbene improvizacije: Kiša (pljeskanjem, tapšanjem, pucketanjem prstiju i sl. proizvode se različiti tonovi koji predstavljaju zvuk kiše; odnos sporije/brže, glasnije/tiše) • Pjesmica: „Ja sjedim sad u šumici, u šiljatoj sam kapici, na kamenu sam povelikom i mislim sad o tom i tom... Što bih mogao raditi?“ (dijete pokaže što želi raditi, npr. pljeskati) – „Plješćem ja, plješćeš ti, hajmo skupa pljeskati“
Likovne i umjetničke aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Otisci rukama za upoznavanje (POSTUPAK: svako dijete s temperama ili vodenim bojama oboja dlan i prste jedne ruke te stavi otisak na zajednički A3 papir)
Spoznajno – istraživačke aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Za vrijeme boravka na otvorenom istraživanje okoline i promjena koje se događaju u jesen (boja lišća, opadanje lišća, toplo/hladno, pjev ptica, vrt, kukci...), razgovor o istome • Upoznavanje s glazbenim instrumentima
Radne aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Pospremanje prostora uz pjesmicu: „Din don zvoni zvon, kuca bat, spremanju je sada sat, ručice malene, sobicu pospremaju.“ • Navikavanje na izmjenu aktivnosti

MATERIJAL ZA RAD

UŽINA

Papir A3 veličine, vodene boje
kistovi, tanjurići

Banane, orašidi

STUDENI

Ciljevi:

- poticati kod djece znatiželju i istraživačko ponašanje
- poticati aktivnosti kojima će dijete integrirati vizualno, senzorno i motoričko područje
- poticati spremnost na zajedničke aktivnosti i igru

Ishodi:

- sposobnost preuzimanja inicijative za kreativno djelovanje
- razvoj grube i fine motorike, osjećaja za lijepo kroz priču, umjetnički rad i sviranje instrumenata
- spremnost na komunikaciju i suradnju s drugima u skupini i voditeljicom

AKTIVNOSTI

Prstovne igre

- „Šiško i miško“

Gestovna kola/pokretne recitacije

- „Čovjek dvije ruke ima“

Motoričke aktivnosti

- Oblikovanje nepredene vune
- Slobodna igra

Glazbene i ritmičke aktivnosti

- **Jesenska pjesma**
„Tiho, tiho pada list za listom žut,
pokrio je staze, ceste šumski put.
Vjetar grane ljulja nježno k'o u snu,
blagi mir je šumu obuzeo svu.
Nestale su ptice daleko na jug,
otišle sa suncem, put je njihov dug.
Pjesme nema više, svuda vlada muk,
samo žuto lišće tužno pada svud.“

Likovne i umjetničke aktivnosti

- Slikanje nepredenom vunom u boji na podlozi od filca

Spoznajno – istraživačke aktivnosti

- Tijekom mjeseca kroz izmjenu aktivnosti dijete radi s različitim materijalima te su spoznajno istraživačke aktivnosti vezane uz likovne i umjetničke.

Radne aktivnosti

- Pospremanje prostora, pranje ruku – stajanje u redu

Izrijek

- „Čista kao najčistije zlato,
Čvrsta kao kamen i stijena,
Jasna poput kristala,
Nek' duša je moja sjajna“

MATERIJAL ZA RAD

Šarene podloge od filca, nepredena vuna
škare

UŽINA

Jabuke

PROSINAC

Ciljevi:

- poticati kod djece znatiželju i istraživačko ponašanje
- poticati aktivnosti kojima će dijete integrirati vizualno, senzorno i motoričko područje
- poticati spremnost na zajedničke aktivnosti i igru

Ishodi:

- sposobnost preuzimanja inicijative za kreativno djelovanje
- razvoj grube i fine motorike, osjećaja za lijepo kroz priču, umjetnički rad i sviranje instrumenata
- spremnost na komunikaciju i suradnju s drugima u skupini i voditeljicom

AKTIVNOSTI

Pozdrav u krugu

- „Ja ljubav šaljem...“ (svako dijete pošalje ljubav nekome iz kruga)

Gestovna kola/pokretne recitacije

- „Čovjek dvije ruke ima“

Motoričke aktivnosti

- Slobodna igra

Glazbene i ritmičke aktivnosti

- „Blistaj, blistaj zvijezdo mala“
- „Ja sjedim sad u šumici, u šiljatoj sam kapici, na kamenu sam povelikom i mislim sad o tom i tom... Što bih mogao raditi?“
(Dijete pokaže što želi raditi, npr. pljeskati) – „Plješćem ja, plješćeš ti, hajmo skupa pljeskati“
- „Ću ću ću mi jurimo, brzim vlakom žurimo, da nam Ivan nije sam, poći će i Ana s nama/ da nam Ana nije sama, poći će i Ivan s nama.“
(jedno dijete iza drugoga ide u vlakić)

Umjetničke aktivnosti

- Oslikavanje platnenih torbi

Spoznajno – istraživačke aktivnosti

- Tijekom mjeseca kroz izmjenu aktivnosti dijete radi s različitim materijalima te su spoznajno istraživačke aktivnosti vezane uz likovne i umjetničke.

Radne aktivnosti

- Pospremanje prostora uz pjesmicu:
„Din don zvoni zvon, kuca bat, spremanju je sada sat, ručice malene, sobicu pospremaju.“

Izrijek

- „Čista kao najčistije zlato,
Čvrsta kao kamen i stijena,
Jasna poput kristala,
Nek' duša je moja sjajna“

MATERIJAL ZA RAD

Male platnene torbice; kistovi
akrilne boje palete

UŽINA

Kuglof/medenjaci

SIJEČANJ

Ciljevi:

- poticati kod djece znatiželju i istraživačko ponašanje
- poticati aktivnosti kojima će dijete integrirati vizualno, senzorno i motoričko područje
- poticati spremnost na zajedničke aktivnosti i igru

Ishodi:

- sposobnost preuzimanja inicijative za kreativno djelovanje
- razvoj grube i fine motorike, osjećaja za lijepo kroz priču, umjetnički rad i sviranje instrumenata
- spremnost na komunikaciju i suradnju s drugima u skupini i voditeljicom

AKTIVNOSTI

Pozdrav u krugu

- „Ja ljubav šaljem...“ (svako dijete pošalje ljubav nekome iz kruga)

Prstovne igre

- „Zim, zim, zima, nevidljive prste ima,
Zim, zim, zima štipa djecu po ušima.
Zim, zim, zima nevidljive zube ima
Zim, zim, zima grize djecu po prstima.
Zim, zim, zima kabanicu bijelu ima,
Šubaricu bijelu plete, od pahulja što
zrakom lete.
Zim, zim, zima.“

Motoričke aktivnosti

- Slobodna igra

Glazbene i ritmičke aktivnosti

- „Istresla je baka zima“

Likovne i umjetničke aktivnosti

- Izrada svijeća

Pričanje priče

- „Priatelji“

Radne aktivnosti

- Pospremanje prostora uz pjesmicu:
„Din don zvonit zvon, kuca bat, spremanju je
sada sat, ručice malene, sobicu pospremaju.“
- Pospremanje suđa nakon užine

Izrijek

- „Čista kao najčistije zlato,
Čvrsta kao kamen i stijena,
Jasna poput kristala,
Nek' duša je moja sjajna“

MATERIJAL ZA RAD

Vosak fitilj, kartončići, boje, ljepilo

UŽINA

Banane/mandarine

VELJAČA

Ciljevi:

- obilježavanje pokladnog doba godine upoznavanjem s raznim zanatima
- povezivanje aktivnosti s aktivnostima prirode koja spava
- poticati kod djece znatiželju i istraživačko ponašanje
- poticati aktivnosti kojima će dijete integrirati vizualno, senzorno i motoričko područje

Ishodi:

- sposobnost preuzimanja inicijative za kreativno djelovanje
- razvoj grube i fine motorike, osjećaja za lijepo kroz priču, umjetnički rad i sviranje instrumenata
- spremnost na komunikaciju i suradnju s drugima u skupini i voditeljicom

AKTIVNOSTI

Prstovne igre

- „Zidam, zidam kućicu“

Motoričke aktivnosti

- Glazbena igra – imitacija zanata pokretom

Glazbene i ritmičke aktivnosti

- „Lov na lavove“
- „Majstori“ – pjesma s pokretom

Likovne i umjetničke aktivnosti

- Izrada prstena od savitljive žice

Pričanje priče

- „Zlatni ključić“

Radne aktivnosti

- Pospremanje prostora uz pjesmicu: „Din don zvon, zvon, kuca bat, spremanju je sada sat, ručice malene, sobicu pospremaju.“
- Pospremanje suđa nakon užine

Izrijek

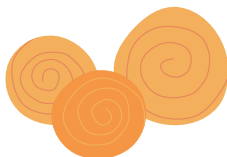
- „Čista kao najčistije zlato,
Čvrsta kao kamen i stijena,
Jasna poput kristala,
Nek' duša je moja sjajna“

MATERIJAL ZA RAD

Savitljiva žica u boji

UŽINA

Integralni keksići, jabuke

PROLJEĆE, OŽUJAK/TRAVANJ

Ciljevi:

- povezivanje aktivnosti s aktivnostima prirode koja se budi
- poticati kod djece znatiželju i istraživačko ponašanje
- poticati aktivnosti kojima će dijete integrirati vizualno, senzorno i motoričko područje

Ishodi:

- sposobnost preuzimanja inicijative za kreativno djelovanje
- razvoj grube i fine motorike, osjećaja za lijepo kroz priču, umjetnički rad i sviranje instrumenata
- spremnost na komunikaciju i suradnju s drugima u skupini i voditeljicom

AKTIVNOSTI

Prstovne igre

- „Ja sjedim sad u šumici“

Gestovna kola/pokretne recitacije

- Proljetno kolo

Priča

- „Plesna haljina žutog maslačka“ – Sunčana Škrinjarić

Glazbene i ritmičke aktivnosti

- „Visibaba mala“

Likovne i umjetničke aktivnosti

- Slikanje mokro na mokro, motiv: maslačak

Spoznajno - istraživačke aktivnosti

- *Memory*

Izrijek

- „Čista kao najčistije zlato,
Čvrsta kao kamen i stijena,
Jasna poput kristala,
Nek' duša je moja sjajna“

MATERIJAL ZA RAD

Papiri, kistovi, stockmark boje, spužvice, zaštita za stolove, posudice za vodu

UŽINA

Muffini od banana

SVIBANJ

Ciljevi:

- poticati kod djece znatiželju i istraživačko ponašanje
- poticati aktivnosti kojima će dijete integrirati vizualno, senzorno i motoričko područje

Ishodi:

- sposobnost preuzimanja inicijative za kreativno djelovanje
- razvoj grube i fine motorike, osjećaja za lijepo kroz priču, umjetnički rad i sviranje instrumenata
- spremnost na komunikaciju i suradnju s drugima u skupini i voditeljicom

AKTIVNOSTI

Prstovne igre

- „Šiško i miško“

Gestovna kola/pokretne recitacije

- „U mojega zekana“

Priča

- „Djed i repa“

Glazbene i ritmičke aktivnosti

- „Ja sjedim sad u šumici“

Likovne i umjetničke aktivnosti

- „Ribica duginih boja“ (predstava)

Spoznajno - istraživačke aktivnosti

- Sadnja začinskog bilja
- Tijekom mjeseca kroz izmjenu aktivnosti dijete radi s različitim materijalima te su spoznajno istraživačke aktivnosti vezane uz umjetničke te uz sadnju začinskog bilja.

Izrijek

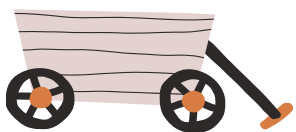
- „Čista kao najčistije zlato,
Čvrsta kao kamen i stijena,
Jasna poput kristala,
Nek' duša je moja sjajna“

MATERIJAL ZA RAD

Kartonske čašice, zemlja, sjemenke začinskog bilja (majčine dušice, lavande i sl.)

UŽINA

Banane i jabuke

LIPANJ

Ciljevi:

- poticati kod djece znatiželju i istraživačko ponašanje
- poticati aktivnosti kojima će dijete integrirati vizualno, senzorno i motoričko područje

Ishodi:

- sposobnost preuzimanja inicijative za kreativno djelovanje
- razvoj grube i fine motorike, osjećaja za lijepo kroz priču, umjetnički rad i sviranje instrumenata
- spremnost na komunikaciju i suradnju s drugima u skupini i voditeljicom

AKTIVNOSTI

Prstovne igre

- „Bim, bam, bučicu“

Gestovna kola/pokretne recitacije

- „Kruška, jabuka, šljiva“

Priča

- Priča o voću

Glazbene i ritmičke aktivnosti

- „Ja sjedim sad u šumici“

Likovne i umjetničke aktivnosti

- Crtanje pastelama omiljenog voća

Spoznajno - istraživačke aktivnosti

- Pravljenje voćne salate
- Pranje, sjeckanje voća (razvoj fine motorike)

Izrijek

- „Čista kao najčistije zlato,
Čvrsta kao kamen i stijena,
Jasna poput kristala,
Nek' duša je moja sjajna“

MATERIJAL ZA RAD

Nožići, ubrusi, zaštita

UŽINA

Voćna salata koju će djeca sama napraviti

2. MALA ŠKOLA (predškola, 6-7 godina)

RADIONICE ZA PREDŠKOLCE ZA CJELOVIT RAZVOJ DJETETA PO ELEMENTIMA WALDORFSKE PEDAGOGIJE

UZRAST: Godina pred polazak u školu

TRAJANJE: 1 h, jednom tjedno

Mala škola je program koncipiran kao dodatna priprema za polazak u školu. U homogenoj skupini polaznicima će biti osigurani svi materijali i međuobrok.

Cilj je stvaranje primjerene okoline i uvjeta za zdrav psihofizički razvoj djeteta. Pri tome se uvažavaju specifične potrebe i jačaju individualni potencijali svakog polaznika.

Odgojno-obrazovni rad Male škole omogućit će djeci sudjelovanje u raznim aktivnostima koje će se ritmično ponavljati:

- grafomotoričke vježbe i predvježbe pisanja provode se aktivnošću crtanja formi
- jačanje govornih vještina izvedbom prstovnih igara i pokretnih recitacija
- razvoj predmatematičkih vještina aktivnošću pokretne matematike i vođene igre
- poticanje imaginacije slušanjem priča primjerenih uzrastu
- jačanje fine motorike aktivnošću ručnog rada
- njegovanje umjetničkog osjećaja glazbenim aktivnostima pjevanja i sviranja, te likovnim aktivnostima oblikovanja i slikanja
- igranje tradicijskih igara

Ciljevi radioničkog programa Mala škola:

- homogenizacija skupine
- navikavanje na ritam radionice i izmjenu aktivnosti
- promatranje djeteta
- povezivanje aktivnosti s temom jeseni (promjene u prirodi i u nama)

Grafomotoričke vježbe i predvježbe pisanja

1. Crtanje formi¹

Crtanje formi je proces kojim linija na papiru slijedi nevidljive ritmove u prirodi i u nama. Provodi se doživljajno: dijete formu doživljava u prostoru kroz kretanje, slaže ju u prostoru od prirodnih didaktičkih materijala i prenosi na papir. Dijete stvara svoju mapu s uradcima.

1. Prstovne i gestovne igre

Pokretnim i aktivnim prstovnim i gestovnim igrama dijete oponaša govorni uzor voditeljice pravilno izgovarajući riječi, rečenice, oblikujući i stvarajući sintagme. Izvode se stojeći i krećući se kroz prostor.

2. Slušanje bajki

Govorom primjerenim dobi djeci se pripovijedaju bajke primjerene uzrastu (braća Grimm), kojima je svrha jačanje imaginacije i bogaćenje vokabulara i uvježbavanje aktivnog slušanja.

Predčitalačke vještine

3. Glasovna analiza i sinteza

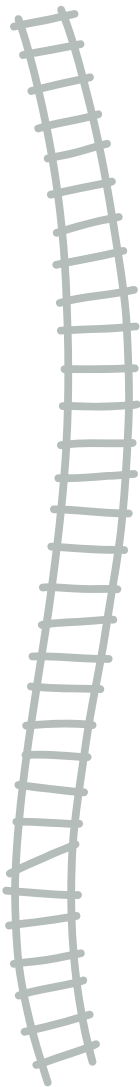
Vježbe glasovne analize i sinteze provode se kroz igru i pokret oponašanjem voditeljice: igre s užetom, igre s loptom, pljeskanje, stupanje, ritmičko udaranje, igre drvenim štapićima za sviranje.

4. Rastavljanje riječi na slogove

Rastavljanje riječi na slogove provodi se kroz pokret i igru oponašanjem voditeljice: motorički poligoni, skakanja prema naprijed i unatrag i u stranu, ritmizacija i ritmičke igre.

¹Aktivnost slična crtanju kojom trag koji pokret ostavlja u prostoru konkretiziramo risanjem na papiru. Odnosi lijevo - desno, gore - dolje, naprijed - nazad u kombinaciji s ravnim i zakrivljenim daju sliku koja potiee orijentaciju u tijelu, u prostoru i na papiru. Ujedno je i predvježba za pisanje.

Predmatematičke vještine

1. Odnosi u prostoru

Poučavanje odnosa u prostoru provodi se iskustveno kretanjem, motoričkim aktivnostima i igrama, a obuhvaća odnose: gore – dolje, lijevo – desno, ispred – iza.

2. Odnosi predmeta

Poučavanje odnosa predmeta provodi se od emocije (doživljaja), iskustva i istraživanja prema konceptu. Iz priče primjerene uzrastu oblikuju se predmeti (vosak, ručni rad) koji se uspoređuju i stavljaju u odnose: veći – manji, dulji – kraći, viši – niži, lakši – teži).

3. Svojstva predmeta

Svojstva predmeta proučavaju se kroz osjetilno iskustveno doživljavanje, na razini prepoznavanja toplo – hladno, tvrdo – mekano itd.

4. Količina

Količina se s djecom vježba igrama prirodnim materijalima i njihovim prekrivanjem (micanjem iz vidnog polja). Kod djece se na taj način vježba procjenjivanje količine i procjenjivanje odnosa (više, manje, jednako).

5. Pojam broja

Brojanje, prebrojavanje, povezivanje broja i količine provodi se kroz pokret i u prostoru kroz glazbene aktivnosti, ritmičke igre, tjeloglazbu i na radnim listovima.

6. Nizovi

Nizovi se uvježbavaju doživljajno kroz pokretnu igru (preskakivanje užeta), aktivnostima ručnog rada, izradom uporabnih predmeta od prirodnih materijala i na radnim listovima.

7. Skupovi

Provode se vježbe vizualnog uočavanja elemenata pojedinog skupa te njihovo razvrstavanje po zadanom kriteriju. Razvrstavaju se prirodni materijali (kestenje, grah itd.), drvene kuglice po boji.

Glazbene i ritmičke aktivnosti

Pjevanje i recitiranje u pokretu

- Sviranje blok flaute
- Sviranje instrumentima Orffovog instrumentarija
- Igre zamišljanja, građenja i stvaranja glazbene priče
- Tjeloglazba i orijentacija na vlastitom tijelu
- Tradicijske pjesme primjerene uzrastu.
- Aktivnosti za razvoj slušne, vidne i taktilne osjetljivosti.

Ručni rad

Na radionicama se provode aktivnosti:

- Šivanje
- Pletenje prstima
- Vezenje i izrada platnene vrećice
- Filcanje

Likovne aktivnosti

- Slikanje tehnikom „mokra na mokro“ osnovnim bojama
- Rad u vosku
- Oblikovanje glinom
- Izrada lutke za lutkarsku predstavu

Tjelesne / motoričke aktivnosti

1. Tradicijska igra

- Provode se tradicijske igre
- Brojalice
- Tradicijske igre koje su se igrale na otvorenom
- Dječji plesovi s pokretom (dječja kola)

2. Vođena igra

- Igre za razvoj emocionalne osjetljivosti i razvoj socijalnih vještina
- Igre Bothmer gimnastike²
- Igre u paru i timske igre

²Bothmer gimnastika specifičan je predmet za waldorfske vrtiće i škole, a temelji se na prirodnim gibanjima i njihovom proučavanju.

Tjelesne / motoričke aktivnosti

3. Euritmija³

4. Slobodna igra

Slobodna igra je slobodna, od strane voditeljice ne usmjeravana igra prirodnim didaktičkim materijalima kojima djeca jačaju socijalne odnose i imaginaciju. Voditeljica je tijekom igre prisutna, ali ju ne oblikuje.

5. Kretanje kroz prostor i orijentacija u prostoru.

Zemljoradnja i održivi razvoj (istraživačke aktivnosti)

S djecom se provode aktivnosti koje se temelje na doživljaju i promatranju prema principima biodinamičke poljoprivrede, a obuhvaćaju:

- Pripreme zemlje za sijanje ili sadnju
- Održavanje tla
- Sijanje i sadnja
- Njega sadnica
- Branje, sortiranje i uporaba

Radne aktivnosti

Priprema radnog mjesta za rad

- Slaganje i održavanje pribora kojim dijete rukuje (šiljenje olovaka, igle, vuna itd.)
- Vezanje vezica
- Ručni rad
- Izrada i popravci igračaka

³Umjetnost koju je utemeljio Rudolf Steiner, a predstavlja oblik izražavanja kojim govor i glazba postaju živi i vidljivi - kroz izvedeni pokret. Izvodi se u prostoru i njome se jača prostorna inteligencija te se potiču na rad obje polutke mozga i njihova međusobna povezanost.

U želji da dijete osjeća sigurnost, prihvaćenost i smislenost, stvara se harmonična i predvidljiva izmjena aktivnosti, takozvani *ritam dana* i *ritam godine*.

RITAM DANA

Ritam dana (radionice) ostvaruje se po načelu izmjene vođene i slobodne aktivnosti. Vođena aktivnost (*udah*) je aktivnost koju vodi voditelj i ista je za svu djecu. Slobodna igra (*izdah*) je individualna aktivnost kojom dijete izražava svoje doživljaje i iskustva (stvaralačka dječja igra i umjetničke aktivnosti).

Primjeri vođene aktivnosti: gestovno kolo, prstovna igra, lutkarska predstava, slušanje bajke, crtanje formi, tradicijska igra itd.

RITAM AKTIVNOSTI

Ritam dnevnih aktivnosti predstavlja elastičan okvir u kojem se rad odvija kontinuirano.

Primjer dnevnog ritma radionice i okvirno trajanje aktivnosti:

REDNI BROJ	AKTIVNOST	TRAJANJE
1.	Okupljanje, pozdrav i izrijek	2.5 minuta
2.	Motoričko / ritmička aktivnost (prstovne i gestovne igre, pjesma, tradicijska igra ili sviranje)	15 minuta
3.	Bajka, priča ili predstava	10 minuta
4.	Umjetnička, stvaralačka ili radna aktivnost	20 minuta
5.	Igra (slobodna, vođena ili tradicijska igra)	10 minuta
6.	Završna aktivnost u krugu, izrijek i pozdrav	2.5 minuta

Primjer dnevnog ritma radionice i okvirno trajanje aktivnosti prilikom odlaska na zemljište u Učionicu održivog razvoja (školski vrt):

REDNI BROJ	AKTIVNOST	TRAJANJE
1.	Okupljanje, pozdrav i izriječ	5 minuta
2.	Motoričko / ritmička aktivnost (pjesma, tradicijska igra, sviranje)	10 minuta
3.	Doživljajna, istraživačka i radna aktivnost	30 minuta
4.	Pospremanje	10 minuta
5.	Pozdrav u krugu	5 minuta

GODIŠNJI RITAM

Godišnji ritam ostvaruje se kroz praćenje izmjena godišnjih doba, međunarodnih dana i svetkovina svojstvenih geografsko-kulturnom kontekstu. Radne i umjetničke aktivnosti se tematski oslanjaju na iduće:

Rujan: sv. Mihael (29. rujna), blagdan žetve

Listopad: Dani zahvalnosti za plodove zemlje

Studeni: sv. Martin (11. studeni)

Prosinac: 4 adventska tjedna : Sveti Nikola (6. prosinca), Sveta Lucija (13. prosinca), Badnjak i

Božić (24. i 25. prosinca)

Siječanj: Sveta tri kralja (6. siječnja), početak pokladnog razdoblja od 6. siječnja

Veljača: Poklade/stari zanati

Ožujak: Proljeće /Uskrs

Travanj: Dan planeta Zemlje (22. travnja)

Svibanj: Majčin dan

PRIMJERI AKTIVNOSTI:

Izrijek za početak:

„Postojano ja ću stajati u svijetu
Sigurno koračati stazama života
Ljubav njegovati u dubini svoga bića
Nadu utkati u sva djela svoja.”

Izrijek za užinu:

„Pod zemljom nam biljke kliju, na suncu nam one zriju, drago sunce,
zemljo draga, hvala vam za vaša blaga.
Blagoslovljen objed i dobar nam tek!”

Izrijek za završetak:

„Lijepom
se diviti,
plemenito
poštivati,
istinito
čuvati.
Za dobro
se
odlučivati.”

Izrijek za početak, za užinu i izrijek za završetak su isti za svaki susret:

TEMA: Jesen

Prstovna igra:

Tiho je more kad nema bure,
Tihi su koraci kada ne žure.
Tiha je kiša kada ne pljušti,
Tiho je lišće kada ne šušti.
Al' najtiša uvijek, prava je milina
Uvijek je, naravno, sama tišina.

Gestovno kolo - pokretna recitacija:

Čovjek dvije ruke ima, stvorene da radi njima.
Boja, crta, plete, piše i još mnogo toga više.
Lijeva i desna one se zovu
I uvijek su spremne za zadaću novu.
Dok lijeva ruka zemlji kreće,
Desna prema Suncu kreće.
A kad se na po' putu one sretnu,
Nježno dlan o dlan tad metnu.
Popričaju prsti kratko
I zagrle se čvrsto, slatko.
Na svakoj ruci je prstiju pet
Veselo gledaju oni u svijet.
Od palca do malog uvijek se smiju,
Ljeti nas hlade, a zimi nas griju.

TEMA: Martinje

Prstovna igra:

Ja sjedim sad u kućici, u šiljatoj sam kapici
Na kamenu povelikom, i mislim sad o
tom i tom.

Što bih mogao raditi?

Ja bih mogao (proizvoljno) kruh dijeliti

Dijelim ja, dijeliš ti, ajmo skupa dijeliti.

Gestovno kolo - pokretna recitacija:

Jedno je Sunce, jedan je svijet

Jedna je Zemlja, taj plavi planet.

Nebo i Zemlja, noć i dan

Ti i ja uvijek smo dva.

Mama i tata, rodiš se ti

Što je bilo dva, sada je tri.

Četiri godišnja doba ima:

Proljeće, ljeto, jesen i zima.

Prsti na ruci i čovjek su pet

Mali sam stvor, u meni je sav je svijet.

TEMA: sv. Nikola, Božić

Prstovne/Gestovne igre:

“**Zim zim zima** (dlanove stavimo ispred sebe i okrenemo jedan prema drugome tako da su ruke vodoravne te na svaku riječ „pomilujemo“ dlan dlanom) **nevidljive prste ima** (razdvojimo ruke i sakrijemo ih iza leđa)

Zim zim zima štipa djecu po ušima (uštipnemo se po ušnim resicama)

Zim zim zima nevidljive zube ima (prekrijemo usta dlanovima)

Zim zim zima grize djecu po prstima. (štipkamo prste jedne ruke prstima druge ruke)

Šubaricu bijelu plete (prstima oponašamo pletenje šubarice iznad glave)

Od pahulja što zrakom lete (prstima lagano oponašamo padanje pahuljica) **Zim zim zima”**

Pripovijedanje: Priča o sv. Nikoli i žitu

Božićna priča „Baka Holle”

Ritmičke igre:

- Tradicijska igra sa pjevanjem „Kolo kolo čuč”

Spoznajno - istraživačke aktivnosti:

- Radni listići s temom „Kuća – dom “ iz knjige *Vilinska priprema za školu*
- Grafomotoričke vježbe: „Baka Holle”
- Usvajanje osjećaja za broj kroz zvuk i vizualno (količina)

Umjetničke aktivnosti:

- Izrada jelke od kartona, vune i drvenih perlica
- Sviranje i pjevanje *Spavaj mali Božiću*
- Bajka: „Baka Holle”

Radne aktivnosti:

- Pripremanje radnog mjesta: podjela fascikala, šiljenje olovaka
- Pospremanje radnog mjesta nakon spoznajnih aktivnosti

TEMA: Proljeće/ljeto

Tradicijska igra: „Ja poslijah lan”

„Ja posijah lan, baš na Ivanj
dan. (x2) Karala me, karala
me Ivanova majka. (x2)

Ja ispljevih lan, baš na Ivanj
dan. (x2) Karala me, karala
me Ivanova majka. (x2)

Ja iskopah lan, baš na Ivanj
dan. (x2) Karala me, karala
me Ivanova majka. (x2)

Ja namočih lan, baš na
Ivanj dan. (x2) Karala me,
karala me Ivanova majka.
(x2)

Ja istukoh lan, baš na Ivanj
dan. (x2) Karala me, karala
me Ivanova majka. (x2)”

Pripovijedanje: „Vjerni Ivan”, braća Grimm

Tjelesne/motoričke:

- Igre: slobodna igra na poligonu
- Tradicijska igra: „Care care gospodare”;

S jedne strane stoji grupa djece (stanu jedan pokraj drugog), a s druge jedno dijete, tj. „car” (stoji leđima okrenut grupi djece).

Djeca pitaju (sami se dogovore za redoslijed): Care, care, gospodare, kol’ko ima sati? „Car” odgovara:

2 konjska (dugački koraci)
ili 5 mišjih (mali koraci)
ili 3 mačja (srednji koraci)
ili 1 mravlji (stopalo ispred stopala)

Pobjednik je onaj tko prvi stigne do „cara“ te sada on postaje novi „car“. Igra će biti još zabavnija ako:

- „pitači“ mijenjaju glas kako „car“ po glasu ne bi znao tko ga pita;
- „car“ prevari i našali se s igračem koji mu je stigao vrlo blizu odgovorivši mu: „Pao sat u bunar“, na što se igrač mora vratiti na početnu poziciju.

Spoznajno - istraživačke aktivnosti:

- Promatranje rasta biljke

Umjetničke aktivnosti:

- Pletenje narukvica
- Vezenje: moja torbica za školske papuče
- Pjevanje: *Ja posijah lan*

Radne aktivnosti:

- Pripremanje radnog mjesta: pripremanje igala, konaca, okvira za vez
- Pospremanje radnog mjesta: vraćanje igle na mjesto, kupljenje ostataka od šivanja

3. RADIONICE ZA DJECU OSNOVNOŠKOLSKE DOBI “ŠARENI VRT”

UZRAST: od 7 do 14 godina, od 1. do 8. r.

Cilj je radionice upoznavati nove materijale kao mogućnost umjetničkog izražavanja, razvijati finu motoriku ruku i pokreta te individualizirati i ohrabrivati vlastiti izražaj radom u ugodnoj atmosferi.

Programske su aktivnosti u *Šarenom vrtu* prilagođene navedenim uzrastima. Djeca rade s materijalima i tehnikama kojima razvijaju osjećaj za prostor, ritam, preciznost i simetriju poput modeliranja u vosku i glini, slikanja s tehnikom „mokro na mokro“ i sa suhim pastelama. Osim navedenog okušavaju se i u vezenju, šivanju i pletenju te izradi uporabnih predmeta poput pernica, vrećica, igračaka, šalova i slično.

Odgojni zadaci:

Razvijanje uvjerenja i stavova na području likovne stvarnosti, vlastito vrednovanje ideja i sadržaja, otkrivanje estetskih vrijednosti u motivu i izvedbi. Pozitivni odnos prema radu; aktivnost i inicijativnost, samostalnost, suradnja, timski rad.

Obrazovni zadaci:

- a) uočiti, izraziti, spoznati vunu kao prirodni materijal za oblikovanje, kao i njezinu kvalitetu.
- b) razvijanje vizualnog, kritičkog i divergentnog mišljenja, razvijanje motorike ruku, opažati i izvesti pravilnu formaciju kugle, razvijati maštu kroz vlastiti rad u građenju zadatka kroz oblikovanje.

Izrijek na kraju radionice (isti svaki susret):

„Čista kao najčistije zlato (podignuti ruke visoko u zrak),
Čvrsta kao kamen i stijena (stisnuti šake i spustiti ih uz tijelo),
Jasna poput kristala (staviti dlan na dlan i oblikovati
dlanovima malu posudicu), Nek je duša moja sjajna
(staviti dlanove na područje srca).“

TEMA: Jesen

Pjesma:

„Si yen yen” (ili neka druga afrička pjesma)

Priča:

„Priča o prvom tepihu” (Noina arka)

Aktivnosti:

- 1.1. Upoznavanje sa vunom, izrada kugle od vune suhim filcanjem
- 1.2. Nadogradnja prethodnog zadatka, izrada kestena i jabuka od vune
- 1.3. Izrada mobila

Opis aktivnosti:

Priroda se priprema za povlačenje u sebe, lastavice i rode odlaze na jug, šumske životinje se pripremaju za zimski san, prikupljaju plodove i prave brloge. Lišće mijenja svoju boju i opada sa drveća, biljke povlače sve svoje životne sokove u vlastiti korjen.

Čovjek prikuplja posljednje plodove i priprema zimnice koje daju snagu da u vlastitom domu istražuje svoje duhovne i kreativne snage. **Kreativne aktivnosti se izvode u unutrašnjem prostoru i u skladu sa prirodnim promjenama.** Naglasak se u ovoj epohi stavlja na osjetilo dodira. Rad sa vunom kako prirodnim materijalom nagovješta nam dolazak hladnijih dana a u kreativnom smislu omogućava laku nadogradnju i popravke u radu. **Ciljano su izabrane tehnike izrade ručnog rada koje su zaboravljene i odbačene suvremenoj kulturi.** Razvijanjem ljubavi prema izradi ručnog rada kod učenika se osnažuje volja prema radu, potiče na ustrajnost u radu i preciznost u izvedbi.

Metoda rada: demonstracija

Potreban materijal za rad:

- Bijela nepredena vuna, igle za filcanje
- Vuna u boji, igle za filcanje
- Grana ili štap, konac, škare, igla

TEMA: Zima, sv. Nikola, Božić

Pjesma:

„Kolariću Paniću”, „Si sidolada”

Priča:

„Legenda o sv. Nikoli”

Aktivnosti:

- 1.1. Pletenje sa dva prsta
- 1.2. Pletenje sa svim prstima
- 1.3. Tkanje sa vunom na drvenoj ili kartonskoj podlozi

Opis aktivnosti:

Priroda miruje, kreativne aktivnosti se izvode u skladu sa prirodnim promjenama.

Čovjek se povlači u sebe i istražuje svoje mogućnosti. **Pletenje prstima odvija se u toploj atmosferi i sa prirodnim materijalima** kako bi dijete bilo u kontaktu sa prirodom. Tijekom rada **razvija volju i upornost za završavanje započetog** i na kraju osjeća zadovoljstvo stvaranja nečega opipljivog.

Igra:

- „Olimpijada” (s gumom)
- Brzalice - „Na vrh brda, vrba mrda”, „Svaka svraka skaka na dva kraka”, „Lajka je zalajala i prolajala”, „Riba ribi grize rep”, „Škaf Škaf škafiškafnjak”

Potreban materijal za rad:

- Klupka od vune za pletenje prstima
- Klupko tanje vune za tkanje
- Kartonska podloga za tkanje

TEMA: Zima

Pjesma:

„Šalom haverim” (<https://www.youtube.com/watch?v=ImAlzsLUq5g>).

Pripovjedanje:

„Zlatna svijetiljka i srebrni štap” (švicarska bajka)

Aktivnosti:

- 1.1. Vezenje, običan vez
- 1.2. Vezenje, križni vez
- 1.3. Izrada jastučića od pamučnog materijala i izrada vlastitog veza

Opis aktivnosti:

Kreativne aktivnosti se izvode **u unutrašnjem prostoru i u skladu sa prirodnim promjenama**. Vezenjem učenici **upoznaju osobine i karakter crte i točke kao likovnog elementa** te pomoću istih grade vlastitu kompoziciju na podlozi, njegujući tako stoljetnu tradiciju vezenja. Izabrana tehnika rada kod učenika **osnažuje volju prema radu, potiče na ustrajnost u radu i izvedbi**.

Igra:

- Pantomima
- Crtanje po leđima
- „Kipovi kipovi”
- „Kolariću Paniću”

Potreban materijal za rad:

- Pamučna tkanina
- Okviri za vezenje
- Iгла i konac za vezenje
- Škarice
- Materijal za punjenje jastučića

TEMA: Maskenbal/stari zanati

Pjesma:

„Majstori“

Pjesma prije priče: „Lako prišla vila“

Pripovjedanje:

„Zlatni ključić“

Aktivnosti:

- 1.1. Lončarstvo
- 1.2. Šivanje - izrada pernica od filca
- 1.3. Vezenje, ukrašavanje pernica

Opis aktivnosti:

Priroda miruje, kreativne aktivnosti se izvode u skladu sa prirodnim promjenama.

Čovjek se povlači u sebe i istražuje svoje mogućnosti. Aktivnost koja opisuje stare zanate **odvija se u toploj atmosferi i sa prirodnim materijalima** kako bi dijete bilo u kontaktu sa prirodom.

Izabrana tehnikarada kod učenika **osnažuje volju prema radu, potiče na ustrajnost u radu i izvedbi.**

Igra:

- „Požar, poplava, potres, suša“
- „Dan, noć“ – učiteljica govori dan ili noć nasumično izabirući pojedinu riječ, dok učenici na riječ „dan“ stoje uspravno, dok na riječ „noć“ čučnu

Potreban materijal za rad:

- Glina/glinamol
- Materijali za ručni rad/igla, konac, filc, škare
- Igla i konac za vezenje

TEMA: Proljeće

Pjesma:

„Dobro jutro”

„Već ode stara zima”

Aktivnosti:

- 1.1. Izrada herbarij bilježnice
- 1.2. Prikupljanje i presanje biljaka, opisivanje i crtanje
- 1.3. Skupljanje informacija o biljci i zapisivanje

Opis aktivnosti:

Priroda se budi, kreativne aktivnosti se izvode u skladu sa prirodnim promjenama. Čovjek je spreman i počinje **aktivirati** sve što se tijekom zime događalo unutar njegovih dubina. Vrijeme je **promjena i rađanja** nove osobnosti što polako dolazi na vidjelo. Aktivnosti izrade herbarija, prikupljanje, opis i crtanje bilja, **predviđaju se za rad na otvorenom, u prirodi**. Izradom herbarija polaznici **razvijaju interes** za prirodu, biljem. **Razvijaju volju i koncentraciju** za prikupljanjem, opisivanjem i crtanjem bilja. Tijekom rada razvija se volja i upornost za završavanje započetog i na kraju osjeća zadovoljstvo stvaranja nečega opipljivog.

Igra:

- Pokvareni telefon
- „Skakatlon“
- Igra pljeskanja „Ramzamazam”

Potreban materijal za rad:

- Karton
- Škarice
- Paus papir, A4 papir
- Vrpca za uvezivanje
- Bojice
- Rapidograf

TEMA: Ljeto

Aktivnosti:

- 1.1. Izrada omota za bilježnicu od recikliranog filca
- 1.2. Vezenje

Opis aktivnosti:

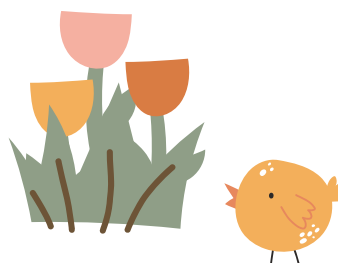
Priroda se budi, kreativne aktivnosti se izvode u skladu sa prirodnim promjenama. Čovjek je **spreman** i počinje aktivirati sve što se tijekom zime događalo unutar njegovih dubina. Vrijeme je **promjena** i rađanja nove osobnosti što polako dolazi na vidjelo. Aktivnosti izrade omota za bilježnice je predviđena za rad u **zatvorenom prostoru sa recikliranim materijalima**, u prostorima Udruge. Ova aktivnost uključuje mjerenje, rezanje škarama i rad sa iglom i koncem. Tijekom rada **razvija se volja i upornost** za završavanje započetog i na kraju osjeća zadovoljstvo stvaranja nečega funkcionalnog i opipljivog.

Igra:

- „Bim bam”
- Pokvareni telefon
- „Skakatlon”
- Igra pljeskanja „Ramzamazam”

Potreban materijal za rad:

- Filc
- Škarice
- Igla
- Konac
- Konac i igla za vezenje

TEMA: Ivanje

Pjesma:

„Zaplesala su dječica”

Pripovjedanje:

Pripovijedanje priče o Ivanju

Aktivnosti:

- 1.1. Izrada narukvica prijateljstva
- 1.2. Izrada vjenčića od cvijeća
- 1.3. Izrada origamija

Opis aktivnosti:

Aktivnosti su predviđene za boravak na **otvorenom prostoru**. Ova aktivnost uključuje aktivnosti **rezanja, izrade čvorova, petlji te savijanje i mjerenje**. Tijekom rada razvija se **volja i upornost** za završavanje započetog i na kraju osjeća zadovoljstvo stvaranja nečega funkcionalnog i opipljivog.

Igra:

- „Bim bam”
- Igra pljeskanja „Ramzamzam”

Potreban materijal za rad:

- Klupko raznobojne vune, škare
- Cvijeće
- Papir u boji

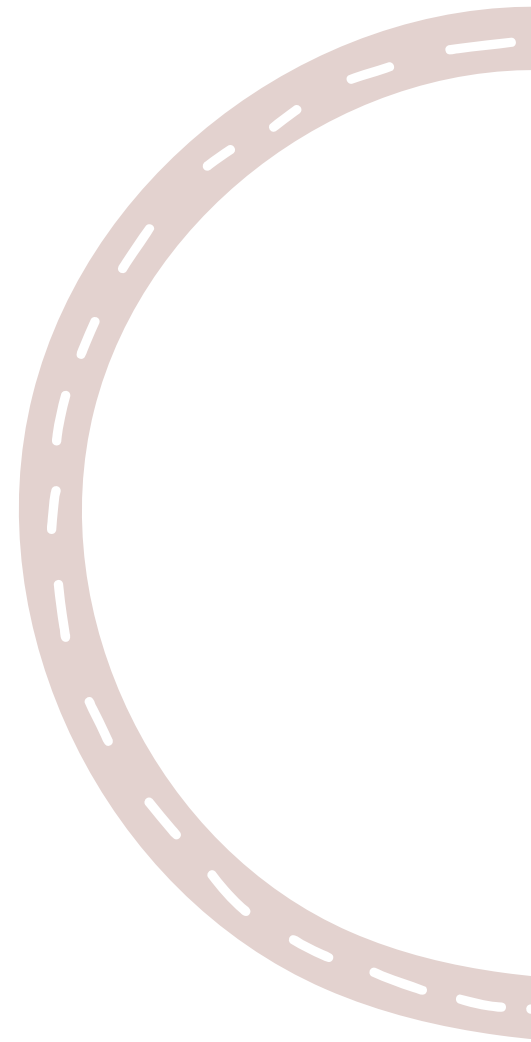

FESTIVAL OBITELJSKE IGRE

Festival Obiteljskih igara ima smisao izlaska u širu zajednicu i poticanja participacije građana i obitelji s djecom mlađe dobi (3 - 10) u kulturnom životu zajednice.

Obiteljske igre su osmišljene tako da vremenski prate blagdane koji su vezani uz godišnja doba i kao takve su univerzalne, jer se obilježavaju u svakoj kulturi. Na taj način koriste elemente tradicije i kulture (pjesme, plesove, igre, priče, hranu itd.), koji su vezani za to doba godine ili za pojedinu svetkovinu.

U našem kulturološkom kontekstu smo ih obilježavali u korelaciji na proljeće (Uskrs), ljeto (Ivanje, 24.6.), jesen (Miholje, 29.9.) i Božić (25.12.).

ZAHVALA

Zahvaljujemo svoj djeci, učenicima, učiteljima i nastavnicima, odgojiteljima, stručnim suradnicima, roditeljima, ravnateljima, voditeljima, volonterima, organizacijama i drugim dionicima na njihovoj uključenosti, podršci i sudjelovanju u projektnim aktivnostima.

KONTAKT

Udruga ISKRA waldorfska inicijativa
Matije Antuna Reljkovića 14, 31000 Osijek
web: www.iskra-waldorf-hrvatska.hr
email: info@iskra-waldorf-hrvatska.hr